

Mediawijsheid 1: informatievaardigheden

Inleiding

Voor onze studenten zijn internet, het knippen en plakken van informatie, de gewoonste zaak van de wereld. Ze denken het zoeken, vinden en verwerken van informatie goed te beheersen, maar is dit wel zo? We krijgen steeds vaker te horen dat het kennisniveau van onze studenten terugloopt. Vinden wij het goed dat ze hun kennis via Google verzamelen? Kunnen zij wel beoordelen of de informatie die zij op internet vinden, up-to-date en betrouwbaar is?

De taak van de docent is niet alleen de informatie aan te reiken, maar ze te begeleiden bij hun zoektocht naar informatie en het creëren van kennis. Hoe kunnen wij onze studenten hierbij helpen? Aan de hand van het Big6 model willen we je richtlijnen geven hoe hiermee om te gaan.

Printversie:

[Mediawijsheid 1: informatievaardigheden](#)

SBU: 8

Dit arrangement maakt deel uit van de digitale leerlijn "De docent e-competent!" van het Albeda College. Klik [hier](#) voor het hoofdarrangement.

Op dit werk rust een Creative Commons CC By licentie. Lees [hier](#) de voorwaarden.

Auteur: Bernadet Sprenkeling, ROC Nova College

Bewerkt: Remco Lip, ROC Albeda College

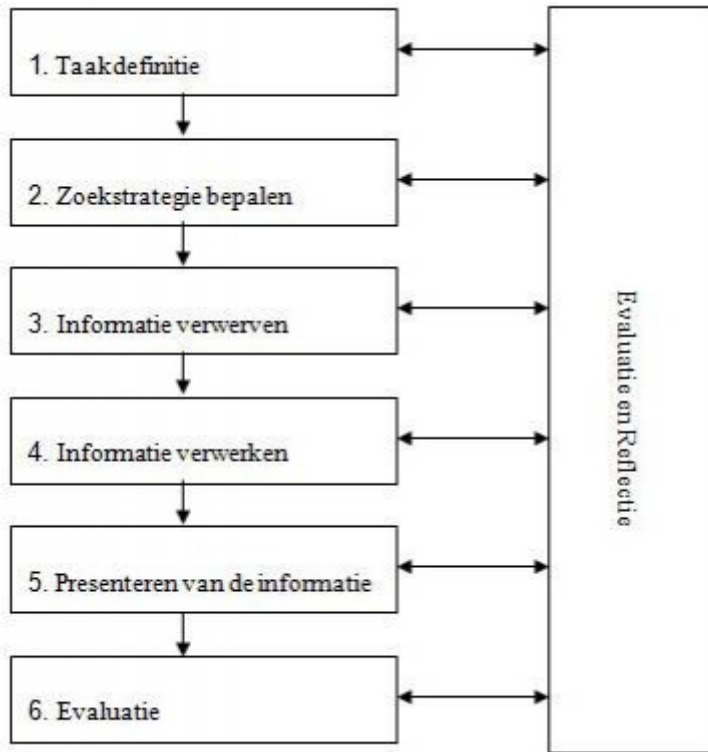

Het Model Big6

Het Big 6 model bestaat uit 6 stappen voor het zoeken, vinden, selecteren, verwerken en evalueren van informatie.

Dit arrangement kun je gebruiken om je eigen informatievaardigheden te verbeteren. Daarnaast is het goed toepasbaar binnen je lessen.

Het model kan bijna bij iedere opdracht toegepast worden.

Big6

Stap 1

Bepalen leertaak

Bepalen informatiehoefte

Je stelt twee vragen:

- Wat is het probleem precies? (probleemdefinitie).
- Wat moet ik precies weten? (behoeftebepaling).

Neem hier flink de tijd voor. Onderzoek alle deelvragen!

TIP: Gebruik een Mindmap om je gedachten te ordenen en zaken die je te binnen schieten als je zit te brainstormen bij elkaar op 1 plek te zetten. Ook voor het verwerken van gevonden informatie in de latere stappen kan de Mindmap weer van pas komen.

<http://www.leraar24.nl/video/1827>

Stap 2

Zoekstrategieën toepassen

In deze stap denk je na over mogelijke informatiebronnen en selecteer je daarvan de meest geschikte. In de praktijk wordt veelal teruggegrepen op Google of andere zoekpagina's op internet. Maar het is verstandig om ook juist op zoek te gaan naar informatiebronnen zoals boeken, (elektronische) tijdschriften, gespecialiseerde bibliotheken, websites van experts. In werkelijkheid is er niet één juiste informatiebron: er zijn diverse manieren om een vraag te beantwoorden.

In een video op Leraar 24 wordt uitgelegd hoe je studenten kunt leren beter te zoeken op het internet. Klik daarvoor [hier](#).

<http://www.leraar24.nl/video/1828>

Stap 3

Lokaliseren van Informatie

Als de studenten bruikbare informatiebronnen hebben gevonden, dan moet er toegang tot de informatie worden verkregen. Waar staan de boeken in de mediatheek? Hoe kan het artikel in het elektronisch tijdschrift worden gevonden? Hoe kan een pdf-file worden gelezen? Belangrijk leerpunt is het besef dat het verkrijgen en bestuderen van de informatie volgt, nadat je weet wat je wilt. Vinden en verzamelen van informatie is door de ict niet echt meer een probleem, wel het kiezen van de juiste en de meest bruikbare informatie.

In een video op Leraar 24 wordt deze stap uitgelegd. Klik daarvoor [hier](#).

Voor het leren beoordelen van internetbronnen zijn onderstaande beoordelingsformulieren goed te gebruiken.

<http://www.leraar24.nl/video/1829>

[Internetbron beoordelen](#)

[Criteria website beoordelen](#)

Stap 4

Gebruiken van informatie

Het gebruiken van informatie richt zich op één informatiebron. Je moet hiervoor kunnen lezen. Figuren kunnen begrijpen. Een landkaart kunnen duiden. Tabellen kunnen interpreteren. In het gebruik van informatie komen zeer veel vaardigheden van studenten bijeen. Bijzonder aandachtspunt voor informatievaardigheden is het correct gebruik van bronnen. Hoe citeer je een artikel? Hoe maak je een bronverwijzing? Hoe verwerk je de informatie in een opdracht? Vaak worden deze vaardigheden aangeleerd bij Nederlands, maar bij ieder vakgebied zou hier aandacht aan moeten worden besteed als er sprake is van bronvermelding bij een opdracht.

<http://www.leraar24.nl/video/1830>

Stap 5

Verwerken van informatie

Als alle informatie is gevonden en bestudeerd kun je die verwerken tot een product dat het antwoord op de vraagstelling is. Informatie uit verschillende bronnen komt bijeen in één logische structuur.

In een video op Leraar 24 wordt deze stap uitgelegd. Klik daarvoor [hier](#).

Stap 6

Evaluëren van informatie

Evaluëren gaat over de vraag in hoeverre het resultaat efficiënt en effectief is beantwoord. Zowel het proces – de wijze waarop tot het resultaat is gekomen – als het product – het eindresultaat – moet worden bekeken.

- Hoe lang ben je met iets bezig geweest?
- Is het geworden wat werd gevraagd?
- Voldoet het aan de eisen?

Tenslotte presenteer je wat je hebt gevonden. Hierover is ook een video te vinden op Leraar 24. Klik daarvoor [hier](#).

<http://www.leraar24.nl/video/1833>

Logboek Big6

Studenten kunnen deze 6 stappen gebruiken bij iedere opdracht die ze uitvoeren waarbij ze informatie moeten zoeken en verwerken. Om ervoor te zorgen dat ze alle stappen doorlopen kun je ze een logboek informatieverwerking laten bijhouden.

Hieronder staat een formulier voor het bijhouden van zo'n logboek.

[Logboek stappenplan](#)

Eindopdracht

Gebruik het Big 6 stappenplan met een groep studenten bij het verwerken van een opdracht uit je les waarbij informatie moet worden gezocht.

Ter voorbereiding lees je het boekje *Door de Bomen het Bos* (zie hieronder), over informatievaardigheden in het onderwijs van de OU.

Laat de studenten minimaal 1 website beoordelen op betrouwbaarheid van de informatie

Laat de studenten ook het logboekformulier invullen. Evalueer het gebruik van het stappenplan met de groep.

Schrijf een uitgebreide evaluatie en geef eventueel punten ter verbetering aan. Dit plaats je in je portfolio.

[Door de bomen het bos: Informatievaardigheden in het onderwijs](#)

Bronnen

<http://www.zoekenvindenziezen.nl/>

<http://mbo.kennisnet.nl/820/speciaal-boekje-informatievaardigheden-voor-leraren>

<http://www.mediaenmaatschappij.nl/>

<http://www.leraar24.nl/video/1827/informatievaardigheid-definieren?>

[Informatievaardigheden voor leraren](#)

[Door de bomen het bos: Informatievaardigheden in het onderwijs](#)

Colofon

Auteur , Remco

Laatst gewijzigd 2012-10-05 17:58:28

Bronnen

Bron

<http://www.leraar24.nl/video/1827>

<http://www.leraar24.nl/video/1828>

<http://www.leraar24.nl/video/1829>

<http://www.leraar24.nl/video/1830>

<http://www.leraar24.nl/video/1833>

Type

Video

Video

Video

Video

Video

Metadata

[Details](#)

[Details](#)

[Details](#)

[Details](#)

[Details](#)